

GENERAL CERTIFICATE OF SECONDARY EDUCATION
BIBLICAL HEBREW

1943/1

Language

TUESDAY 5 JUNE 2007

Afternoon

Time: 2 hours

Additional materials: Answer Booklet (16 pages)
Additional answer paper

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Write your name, Centre number and candidate number in the answer booklet.
- Read each question carefully and make sure you know what you have to do before starting your answer.
- Write your answers, in blue or black ink, in the answer booklet and on the Gridsheet provided.
- Answer **all** the questions.

INFORMATION FOR CANDIDATES

- The number of marks is given in brackets [] at the end of each question or part question.
- The total number of marks for this paper is 100.
- You will find that the four-letter Divine Name is printed as " " .

ADVICE TO CANDIDATES

- You are reminded of the necessity for accurate spelling and orderly presentation in your answers.

This document consists of **9** printed pages, **3** blank pages and an insert.

BLANK PAGE

Permission to reproduce items where third-party owned material protected by copyright is included has been sought and cleared where possible. Every reasonable effort has been made by the publisher (OCR) to trace copyright holders, but if any items requiring clearance have unwittingly been included, the publisher will be pleased to make amends at the earliest possible opportunity.

OCR is part of the Cambridge Assessment Group. Cambridge Assessment is the brand name of University of Cambridge Local Examinations Syndicate (UCLES), which is itself a department of the University of Cambridge.

THERE ARE **THREE** SECTIONS IN THIS PAPER :

Each Section contains **one** question.

SECTION A :

Question 1 consists of **two** paragraphs:

Paragraph 1, in which there are a number of words and phrases which you are to translate.

Write your answers on the provided **Gridsheet**. [22%]

and **Paragraph 2**, which you are to translate. [8%]

SECTION B :

Question 2 is a comprehension exercise. [40%]

Do not translate the passages.

SECTION C :

Question 3 consists of a Biblical Hebrew passage to be translated into English. [30%]

YOU MUST ANSWER *ALL* THE QUESTIONS.

You will find that the four-letter Divine Name is printed as ” .

SECTION A

Question 1

- (a) On the enclosed Gridsheet, you will find **thirteen** words or phrases taken from **Paragraph 1**.

In the spaces provided on the Gridsheet, translate **only** these words and phrases.

[22 marks]

Background:

The prophet Jeremiah / Yirmiyahu advises the exiles to make the best of their situation in their foreign country. They will return to their own land only if they listen to the Word of G-d and distance themselves from false prophets.

Paragraph 1

	<i>line number</i>
כֹּה אָמַר יי צְ-בָאוֹת אֱ-לֹהֵי יִשְׂרָאֵל לְכֹל הַגּוֹלָה אֲשֶׁר הִגְלִיתִי	1
מִירוּשָׁלַם בְּבָלָה: בָּנוּ בָתַיִם וְשָׁבוּ וְנָטְעוּ גִּנּוֹת וְאָכְלוּ אֶת פְּרִיָן:	2
קָחוּ נָשִׁים וְהוֹלִידוּ בָנִים וּבָנוֹת וְקָחוּ לְבָנֵיכֶם נָשִׁים וְאֶת בָּנוֹתֵיכֶם	3
תָּנוּ לְאִנָּשִׁים וְתִלְדְּנָה בָנִים וּבָנוֹת וְרַבּוּ שָׂם וְאֵל תִּמְעָטוּ:	4
וְדַרְשׁוּ אֶת שְׁלוֹם הָעִיר אֲשֶׁר הִגְלִיתִי אֶתְכֶם שָׁמָּה וְהִתְפַּלְלוּ	5
בְּעֵדָה אֵל יי כִּי בְשְׁלוֹמָה יִהְיֶה לָכֶם שְׁלוֹם: כִּי כֹה אָמַר יי	6
צְ-בָאוֹת אֱ-לֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֵל יִשְׂיָאוּ לָכֶם נְבִיאֵיכֶם אֲשֶׁר בְּקִרְבְּכֶם	7
וְקִסְמֵיכֶם וְאֵל תִּשְׁמְעוּ אֵל חֲלֻמֹתֵיכֶם אֲשֶׁר אַתֶּם מְחַלְמִים: כִּי	8
בְּשִׁקָר הֵם נִבְּאִים לָכֶם בְּשָׁמַי לֹא שְׁלַחְתִּים נְאֻם יי: כִּי כֹה	9
אָמַר יי כִּי לְפִי מְלֹאֵת לְבָבְךָ שִׁבְעִים שָׁנָה אֶפְקֹד אֶתְכֶם	10
וְהִקְמַתִּי עֲלֵיכֶם אֶת דְּבָרֵי הַטּוֹב לְהָשִׁיב אֶתְכֶם אֶל הַמָּקוֹם הַזֶּה:	11

ירמיה, כ"ט: ד' – י'

Jeremiah, Chapter 29, verses 4 – 10

Paragraph 2

- (b) Translate this whole **Paragraph 2** into English.

[8 marks]

כִּי אֲנֹכִי יִדְעֹתִי אֶת הַמַּחְשְׁבֹת אֲשֶׁר אֲנֹכִי חָשַׁב עֲלֵיכֶם	12
נְאֻם יי מַחְשְׁבוֹת שְׁלוֹם וְלֹא לְרָעָה לְתֵת לָכֶם אַחֲרֵית וְתִקְוָה:	13
וְקִרְאתֶם אֹתִי וְהִלַּכְתֶּם וְהִתְפַּלַּלְתֶּם אֵלַי וְשָׁמַעְתִּי אֲלֵיכֶם:	14

ירמיה, כ"ט: י"א – י"ב

Jeremiah, Chapter 29, verses 11 – 12

BLANK PAGE

SECTION B

Question 2

Read the following passages, paragraphs 1 to 4, carefully and answer in English the questions that follow.

Introduction:

Sheep were very important to the people of the Biblical world.

Paragraph 1**Background:**

Jacob / Yaakov meets some shepherds and strikes up a conversation with them.

	<i>line number</i>
וַיֹּאמֶר לָהֶם יַעֲקֹב אַחֵי מַאֲיֵן אַתֶּם וַיֹּאמְרוּ מִחֶרֶן אֲנַחְנוּ :	1
וַיֹּאמֶר לָהֶם הִידְעֶתֶם אֶת לָבָן בֶּן נָחוֹר וַיֹּאמְרוּ יָדְעָנוּ :	2
וַיֹּאמֶר לָהֶם הַשְּׁלוֹם לוֹ וַיֹּאמְרוּ שְׁלוֹם וְהִנֵּה רָחֵל בְּתוֹ	3
בָּאָה עִם הַצֹּאן : וַיֹּאמֶר הֵן עוֹד הַיּוֹם גָּדוֹל לֹא עֵת	4
הָאֶסֶף הַמְּקַנָּה הַשְּׁקוּ הַצֹּאן וּלְכוּ רְעוּ : וַיֹּאמְרוּ לֹא	5
נוֹבֵל עַד אֲשֶׁר יֵאָסְפוּ כָּל הָעֵדְרִים וְגִלְלוּ אֶת הָאֶבֶן	6
מֵעַל פִּי הַבַּיֵּר וְהִשְׁקִינוּ הַצֹּאן : עוֹדְנוּ מְדַבֵּר עִמָּם	7
וְרָחֵל בָּאָה עִם הַצֹּאן אֲשֶׁר לְאָבִיהָ כִּי רָעָה הוּא :	8
וַיְהִי כַּאֲשֶׁר רָאָה יַעֲקֹב אֶת רָחֵל בְּתוֹ לָבָן אַחֵי אִמּוֹ	9
וְאֶת צֹאן לָבָן אַחֵי אִמּוֹ וַיִּגַּשׁ יַעֲקֹב וַיִּגַּל אֶת הָאֶבֶן	10
מֵעַל פִּי הַבַּיֵּר וַיִּשְׁק אֶת צֹאן לָבָן אַחֵי אִמּוֹ :	11
וַיִּשְׁק יַעֲקֹב לְרָחֵל וַיִּשָּׂא אֶת קְלוֹ וַיִּבֶן :	12

בראשית, כ"ט: ד' – י"א

Genesis, Chapter 29, verses 4 – 11

Vocabulary Assistance

הָעֵדְרִים	<i>line 6</i>	the flocks
------------	---------------	------------

Question 2 continues on the next page

Question 2 (continued)

Questions (a) to (g) refer to paragraph 1 (printed on the previous page)

- (a) What does Jacob / Yaakov ask the shepherds in lines 1 — 3? [3]
- (b) What do the shepherds answer Jacob / Yaakov? (lines 1 — 4) [2]
- (c) (i) What advice does Jacob / Yaakov offer the shepherds? (line 4 — 5) [3]
(ii) What can be considered strange about Jacob / Yaakov offering advice? [1]
- (d) How does Jacob / Yaakov react when he sees Rachel? (lines 9 — 11)
Mention any **two** points. [2]
- (e) How are Jacob / Yaakov and Rachel related? (line 9) [2]
- (f) The accent on the verb בִּאֲרָה (line 4) is on the א.
The accent on the same verb (line 8) is on the ב.
How does the position of the accent alter the meaning of this verb? [2]
- (g) The verb וַיִּשְׁקֶה (line 11) and the verb וַיִּשְׁקֶה (line 12) have the same letters but different vowels.
(i) What are the roots of the two verbs? [2]
(ii) What is the meaning of each of these roots? [2]

Question 2 continues on the next page

Question 2 (continued)

Paragraph 2

Background:

The special sacrifice for the New Month.

וּבְרֵאשֵׁי חֹדְשֵׁיכֶם תִּקְרִיבוּ עֲלֶיהָ לֵי פָרִים בְּנֵי בָקָר שְׁנַיִם line number
13

וְאֵיל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם: 14

במדבר, כ"ח: י"א

Numbers, Chapter 28, verse 11

- (h) What quantity and quality of sheep were brought as a sacrifice at the beginning of the New Month?

[2]

Question 2 continues on the next page

BLANK PAGE

Question 2 (continued)

Paragraph 3

Background:

David tries to gain the confidence of a rich sheep farmer.

	<i>line number</i>
וְאִישׁ בְּמַעוֹן וּמַעֲשֵׂהוּ בַּבְּרֶמֶל וְהָאִישׁ גָּדוֹל מְאֹד וְלוֹ עֶאֱנָן	15
שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְאַלְף עֲזִים וַיְהִי בְּגִזּוֹ אֶת עֶאֱנָנוּ בַּבְּרֶמֶל :	16
וְשֵׁם הָאִישׁ נָבָל וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ אַבְגִּיל וְהָאִשָּׁה טוֹבַת שְׂכָל	17
וַיִּפֹּת תֹּאֵר וְהָאִישׁ קָשָׁה וְרַע מַעֲלָלִים וְהוּא כָּלְבִי :	18
וַיִּשְׁמַע דָּוִד בַּמְדַּבֵּר כִּי גִזָּז נָבָל אֶת עֶאֱנָנוּ : וַיִּשְׁלַח דָּוִד	19
עֹשֶׂרָה נְעָרִים וַיֹּאמֶר דָּוִד לְנְעָרִים עָלוּ כִּרְמֶלָה וּבְאִתָּם	20
אֶל נָבָל וּשְׁאַלְתֶּם לוֹ בְּשִׁמִּי לְשָׁלוֹם : וַאֲמַרְתֶּם כֹּה	21
לְחַי וְאַתָּה שָׁלוֹם וּבֵיתְךָ שָׁלוֹם וְכָל אֲשֶׁר לְךָ שָׁלוֹם :	22
וְעַתָּה שָׁמַעְתִּי כִּי גִזָּזִים לְךָ עַתָּה הָרְעִים אֲשֶׁר לְךָ הֵיוּ	23
עִמָּנוּ לֹא הִכְלַמְנוּם וְלֹא נִפְקַד לָהֶם מְאוּמָה כֹּל יְמֵי	24
הַיּוֹתָם בַּבְּרֶמֶל : שְׁאַל אֶת נְעָרֶיךָ וַיִּגִּדוּ לְךָ וַיִּמְצְאוּ	25
הַנְּעָרִים חֵן בְּעֵינֶיךָ כִּי עַל יוֹם טוֹב בָּאנוּ תִּנְּהָ נָא	26
אֶת אֲשֶׁר תִּמְצָא יָדְךָ לַעֲבֹדֶיךָ וּלְבִנְךָ לְדָוִד :	27

שמואל א' כ"ה: ב' – ח'

I Samuel, Chapter 25, verses 2 – 8

Vocabulary Assistance

מַעֲלָלִים	<i>line 18</i>	deeds
------------	----------------	-------

Question 2 continues on the next page

Question 2 (continued)

Questions (i) to (l) refer to Paragraph 3 (printed on the previous page):

- (i) How are the business activities of Nabal / Navval described? (lines 15 — 16) [3]
- (j) How does David instruct his shepherds to address Nabal / Navval? (lines 21 — 22) [2]
- (k) What information do David's shepherds give Nabal / Navval? (lines 23 — 25) [3]
- (l) What do David's shepherds request from Nabal / Navval? (line 25 — 27) [2]

Paragraph 4**Background:**

A song of happiness of a free people.

line number

בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם בֵּית יַעֲקֹב מֵעַם לֵעִז : 28

הַחֲרִים תִּרְקְדוּ כְּאֵילִים גְּבֻעוֹת כְּבַנֵּי יֶזְאֵן : 29

תהלים, קי"ד, פסוק א' ופסוק ד'

Psalm 114, verses 1 and 6

Vocabulary Assistance

לֵעִז	line 28	(in this context) foreign
תִּרְקְדוּ	line 29	from root רִקַּד . skip

- (m) How does this extract describe the reaction of the mountains and hills to the Deliverance from Egypt? [2]

Questions (n) to (o) refer to all four Paragraphs.

- (n) How are questions posed in these passages? Give **three** different examples. [3]
- (o) What do these passages tell the reader about sheep and shepherding? [4]

[Total: 40 marks]

SECTION C

Question 3

Read the following passage carefully and translate it into English.

Background:

David wants to take a census of the nation. He pressures Joab / Yo'av to take up this count, despite his objections. G-d sends a prophet to David to tell him that he is to choose one of three punishments for having counted the people.

line numbers

וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל יוֹאָב וְאֶל שָׂרֵי הָעָם לָכוּ סַפְּרוּ אֶת יִשְׂרָאֵל מִבְּאֵר	1
שָׁבַע וְעַד דֵּן וְהִבִּיאוּ אֵלַי וְאִדְעָה אֶת מִסְפָּרָם: וַיֹּאמֶר יוֹאָב יוֹסֵף יי	2
עַל עַמּוֹ כֹּהֵם מֵאָה פְּעָמִים הֲלֹא אֲדַנִּי הַמֶּלֶךְ כָּלִם לֹאדְנִי לְעִבְדִּים לָמָּה	3
יִבְקֹשׁ זֹאת אֲדַנִּי לָמָּה יְהִי לְאַשְׁמָה לְיִשְׂרָאֵל: וַדַּבֵּר הַמֶּלֶךְ חֲזֹק עַל	4
יוֹאָב וַיֵּצֵא יוֹאָב וַיִּתְּהַלֵּךְ בְּכָל יִשְׂרָאֵל וַיָּבֵא יְרוּשָׁלַם: וַיִּתֵּן יוֹאָב אֶת	5
מִסְפָּר מִפְּקֹד הָעָם אֶל דָּוִד וַיְהִי כֹל יִשְׂרָאֵל אֶלְפֵי אֶלְפִים וּמֵאָה אֶלְפֵי	6
אִישׁ שֶׁלֶף חֶרֶב וַיְהוּדָה אַרְבַּע מֵאוֹת וְשִׁבְעִים אֶלְפֵי אִישׁ שֶׁלֶף חֶרֶב:	7
וְלֹוּ וּבְנִימָן לֹא פָקֵד בְּתוֹכָם כִּי נִתְעַב דַּבַּר הַמֶּלֶךְ אֶת יוֹאָב: וַיִּרַע	8
בְּעֵינֵי הָאֱלֹהִים עַל הַדַּבָּר הַזֶּה וַיֵּן אֶת יִשְׂרָאֵל:	9
וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל הָאֱלֹהִים חֲטָאתִי מְאֹד אֲשֶׁר עָשִׂיתִי אֶת הַדַּבָּר	10
הַזֶּה וְעַתָּה הֶעֱבֵר נָא אֶת אֶת עֹוֹן עֲבָדֶיךָ כִּי נִסְכַּלְתִּי מְאֹד: וַיַּדַּבֵּר יי	11
אֶל גֹּד חֲזֹה דָוִד לֹאמֹר: לֵךְ וּדְבַרְתָּ אֶל דָּוִד לֹאמֹר כֹּה	12
אָמַר יי שְׁלוֹשׁ אָנִי נֹטָה עֲלֶיךָ בְּחַר לְךָ אַחַת מֵהֵנָּה וְאַעֲשֶׂה לְךָ:	13
וַיָּבֵא גֹד אֶל דָּוִד וַיֹּאמֶר לוֹ כֹּה אָמַר יי קִבַּל לְךָ: אִם שְׁלוֹשׁ	14
שָׁנִים רָעַב וְאִם שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים נִסְפָּה מִפְּנֵי צָרֶיךָ וְחֶרֶב אוֹיְבֶיךָ	15
לְמִשְׁגַּת וְאִם שְׁלֹשַׁת יָמִים חֶרֶב יי וַדַּבֵּר בְּאַרְצָן וּמְלֹאךָן יי מִשְׁחִית	16
בְּכָל גְּבוּל יִשְׂרָאֵל וְעַתָּה רְאֵה מָה אֲשִׁיב אֶת שְׁלַחֵי דַבָּר:	17

דברי הימים א' כ"א: ב' – י"ב

I Chronicles, Chapter 21, verses 2 – 12

Vocabulary Assistance

שֶׁלֶף	line 7	who draw (the sword)
נִתְעַב	line 8	considered disgraceful
נִסְכַּלְתִּי	line 11	from root סכל, to be foolish
קִבַּל	line 14	from root קבל, to accept
נִסְפָּה	line 15	being swept away
לְמִשְׁגַּת	line 16	from root נשג, to overtake

END OF PAPER